Europos LIETUVIS

Nr. 34 (2119) Londonas, 1990 m. rugsėjo 7 d. XLIV

PIRMININKAS V. LANDSBERGIS LANKĖSI DANIJOJE IR NORVEGIJOJE

Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, Danijos ministro pirmininko Schluter kvietimu, nuo penktadienio dvi dienas lankėsi Kopenhagoje. Tai pirmas Vytauto Landsbergio oficialus darbo vizitas užsienio krašte. Lietuvos Respublikos AT pirmininkas prieš kelis mėnesius lankėsi Čekoslovakijoje, susitiko su to krašto respublikos prezidentu Haveliu, bet šis vizitas nebuvo oficialaus pobūdžio. Rugpjūčio 24 d. Kopenhagoje Vytautas Landsbergis pasimatė su Danijos ministru pirmininku ir užsienio reikalų ministru, o rugpjūčio 25 d. susitiko su Danijos parlamentarais. Iš Kopenhagos Vytautas Landsbergis išvyko į Norvegijos sostinę Oslo, kur buvo pakviestas dalyvauti sekmadienio pavakare prasidėsiančioje tarptautinėje konferencijoje tema „Neapykantos anatomija". Konferencijoje dalyvavo daug žymių politinių veikėjų, visuomenininkų, žmogaus teisių gynėjų, tarp jų Prancūzijos ir Čekoslovakijos respublikų prezidentai Mitterrant ir Havelis, kovotojas prieš apartheidą Pietų Afrikoje Nelson Mandela, Lenkijos „Solidarumo" profsąjungos pirmininkas Valensa, akademiko Sacharavo našlė Jelena Bonner, keli Nobelio Taikos premijos laureatai ir daug žymių asmenybių. Paskutinę konferencijos dieną buvo apžvelgtos Centro ir Rytų Europos problemos. Ta proga, tarp kitų, kalbėjo Čekoslovakijos respublikos prezidentas Havelis ir Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Būdamas Kopenhagoje pirmininkas Vytautas Landsbergis susitiko su spaudos atstovais, jiems nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį, kalbėjo apie Lietuvos santykius su Maskva, išreiškė viltį, kad mažos valstybės, kaip Skandinavijos kraštai, pirmosios pasiryš diplomatiniai pripažinti nepriklausomą Lietuvą, taip pat dėl to, kad Skandinavijos ir Pabaltijo kraštus visada jungė glaudūs istoriniai ir kultūriniai ryšiai. Mažosios valstybės, pasakė Landsbergis, turi daugiau galimybių už didžiuosius kraštus veikti nepriklausomai nuo politinių įvykių raidos, savo veikloje remtis principingumu. Toliau Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad susitikimuose su Danijos vyriausybės viršūnėmis jis aptarė galimybes išplėsti Lietuvos ir Danijos bendradarbiavimą ekonominėje plotmėje. Pasak Landsbergio, lietuvių-danų prekybinių ryšių sustiprinimas padėtų Lietuvai pravesti kraštui reikalingas ekonomines reformas. Būtų taip pat labai naudinga, kad lietuviai įvairių sričių specialistai galėtų Danijoje pagilinti turimas žinias. Visi šie klausimai buvo apsvarstyti su Danijos ministru pirmininku. Vytautas Landsbergis pažymėjo, kad nuo kovo 11 dienos išsiplėtė Lietuvos vyriausybės vykdomoji galia užsienio politikos, prekybos su užsieniu ir kitose srityse. Paklaustas, ar Lietuvos santykiai su Sovietų Sąjunga remiasi neapykanta, Landsbergis atsakė, kad lietuviai nereikalauja keršto už patirtą neteisingumą, už jiems padarytąsias dideles skriaudas. Lietuviai, kaip ir rusų tauta, skaudžiai nukentėjo nuo žiaurios sistemos, kuri turi būti galutinai sunaikinta, pasakė Vytautas Landsbergis ir pridūrė, kad lietuviai Lietuvoje jau pajėgė sunaikinti nemažai tos sistemos apraiškų.

VAT.R.

KONCERTUOS LONDONE

Lietuvaitės solistės Sigutė Trimakaitė ir Audronė Kiseliūtė rugsėjo 9 d., sekmadienį, 17 val., koncertuos Lietuvių Namuose, Londone. Prašome atvykti!

MŪSŲ KARDINOLUI — 70

Rugpjūčio 20 d. mūsų kardinolas Vincentas Sladkevičius šventė 70-ties metų sukaktį. Šia garbinga proga spausdiname kun. Vaclovo Aliulio straipsnį Vatikano Radijui apie Lietuvos Bažnyčios vadovą ir linkime Jam kuo geriausios sveikatos, ištvermės ir dvasinių malonių, kad Lietuvos Bažnyčios gyvenimas dar labiau sustiprėtų, pagyvėtų ir vienybėje su Šventuoju Tėvu žengtų žvaliai pasitikti XXI amžiaus.

Vincentas Sladkevičius gimė Žaslių parapijoje, Guronių kaime, 1920 m. rugpjūčio 20 d. Penktas mažažemio ūkininko vaikas. 1932 m. baigęs pradžios mokyklą, įstojo į Kaišiadorių gimnaziją. Kai Švietimo ministerija nesutiko tvirtinti vyskupo J. Kuktos skiriamo kapeliono, su būriu kitų mokinių vienerius metus mokėsi laikinoje Kaišiadorių vidurinėje mokykloje. Paskui perėjo į Kauno jėzuitų gimnaziją ir ją baigęs 1939 m. stojo į Kauno kunigų seminariją, kurią baigė 1944 m. teologijos licenciato laipsniu. Į kunigus įšventintas kovo 25 — Viešpaties Apreiškimo dieną. Tai buvo ryškių asmenybių laida. Būsimojo kardinolo draugai — kapucinai kun. Mykolas Dobrovolskis (Tėvas Stanislovas), kun. Ignacas Milašius (Tėvas Adomas), marijonai kun. dr. Vincas Inkratas, kun. Pranciškus Račiūnas, kun. dekanas Hiliaras Misiūnas, kun. Pranas Šulskis, kun. dr. Viktoras Rimšelis; jėzuitai — a.a kun. Aleksandras Markaitis ir Alfonsas Petronis; diecezinėi kunigai — dekanas Alfonsas Jančys, Juozas Lukšas, a.a. Antanas Lileika, Prosperas Bubnys, keliolika kitų šviesių ir uolių kunigų.

Į pirmąją paskyrimo vietą — Kietaviškes — kun. Vincentas, mamytės lydimas, 1944 m. liepos mėn. iš tėviškės nužingsniavo pėsčias, nes, besitraukiant vokiečiams, keliu važiuoti buvo nesaugu. Po poros mėnesių perkeliamas vikaru ir mokyklos kapelionu į Merkinę. Po kelis mėnesius vikarauja ar klebonauja Aukštadvaryje, Kaišiadoryse, Stakliškėse, Šešuoliuose, Kuktiškėse. Ketverius metus klebonavo Inturkėje (1948.IX-1952.VIII) ir ligšiol inturkiečių mielai prisimenamas.

Nuo 1952/53 mokslo metų pradžios kun. V. Sladkevičius — Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos dėstytojas, prefektas (klierikų bendrabučio vedėjas), kurį laiką ir dvasios tėvas. To meto seminarijos auklėtiniai mini ypatingą jaunojo dėstytojo, perfekto stropumą ir nuoširdumą. Buvo ne tiek viršininkas, kiek bičiulis, patarėjas. Iš trečiojo įkalinimo grįžęs Kaišiadorių vyskupas Teofilius Matulionis 1956 m. kunigą V. Sladkevičių pakėlė kanauninku, bet apie tai žinojo tik kurijos darbuotojai, o daugiau niekas daugiau, net artimiausi draugai.

1957 m. vyskupas T. Matulionis išsirūpino, kad šv. Tėvas Pijus XII paskirtų šį kanauninką vyskupo padėjėju ir per Kalėdas Birštono bažnyčioje suteikė jam vyskupo konsekraciją. Valdžios įstaigos buvo informuotos apie būsimą konsekraciją, bet pritarimo negauta, todėl vyskupas T. Matulionis nusivežė savo padėjėją pristatyti Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui Justinui Rugieniui. Tas piktai atrėžė, jog valdžia šio vyskupo nepripažins ir vyskupo pareigų eiti jam neleis. Netrukus buvo pareikalauta, kad ir seminarijoje nebedėstytų. Pagaliau 1959 m. pavasarį vyskupui Sladkevičiui paskirta gyventi prie Latvijos sienos, Nemunėlio Radviliškyje. Dešimt metų buvo draudžiama jam net kojos kelti į savąją Kaišiadorių vyskupiją.

Taugi 17 metų N. Radviliškio altaristas po klebono kun. Broniaus Šukio mirties kiek laiko vienas tą parapiją aptarnavęs, tame pačiame Biržų rajone — Pabiržės bažnyčios altaristas. Ir vienur, ir kitur gyveno papraščiausiose mažutėse bakūžėse. Gal todėl ir kardinolu tapęs nesiveržė ištrūkti iš panašaus į anuos namelio Kaišiadoryse.

Šventųjų apeigų ir Dievo žodžio skelbimas, klausykla bažnyčioje ir daug skaitybos, studijų. Toliau gilinasi į gimnazijose ir seminarijoje studijuotas lotynų, vokiečių ir latvių kalbas. Išmoksta ar bent gerai pramoksta anglų, italų, lenkų ir latvių kalbas. Kaskart randa ką nauja teologijoje, šv. Rašte, bažnytinėje teisėje, psichologijoje, istorijoje, asketikoje. Ir labai daug maldos — už Bažnyčią, Tėvynę, vyskupiją, visus žmones... Dosniai dalijasi dvasine paguoda, pastiprinimu, patarimu su apsilankančiais kunigais, dvasinio tobulumo siekiančiais asmenimis.

Pagaliau 1982 m. liepos 26 d. vyskupas Vincentas Sladkevičius priima Kaišiadorių vyskupiją kaip apaštalinis administratorius, o rugpjūčio 8 d. Kaišiadorys švenčia ne tik Kristaus Atsimanymo — Katedros vardo šventę, — bet ir ilgai lauktą Vyskupo įžengimą į savo katedrą. Po to prasidėjo rūpesčiai dėl vyskupijos ir kitų reikalų, vyskupų konferencijos posėdžiai, kuriuose Vincentas Sladkevičius nebūdavo tylus dalyvis, o ne kartą judintojas, naujų sumanymų kėlėjas ir skelbėjas.

Žinios apie Kaišiadorių apaštalinio administratoriaus tvirtą, išmintingą, bažnytišką laikyseną ir turimą kunigų, taip pat tikinčiųjų autoritetą, matyt, pasiekė ir Šventąjį Tėvą. Kai pablogėjus sveikatai, arkivyskupas Liudvikas Povilionis negalėjo būti Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininku, popiežius Jonas Paulius II šias pareigas 1988.IV.26 paskyrė vyskupui V. Sladkevičiui. Po mėnesio pakėlė jį kardinolu ir, sukakus lygiai vieneriems metams nuo Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus bei arkivyskupo Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju, iškilmingai įvedė į kardinolų kolegiją. Iškilmėse dalyvavusiems lietuviams pasakė: „Tegul Lietuva priima kardinolą kaip Marijos metų dovaną".

Vos paskirtu Lietuvai kardinolu daug kas susidomėjo. Televizija, radijas, spaudos atstovai iš įvairių šalių nebeduoda jam ramybės: prašo pokalbių, nuomonių, pareiškimų. Turbūt daugelio metų nuošalaus, meditatyvaus gyvenimo vaisius, kad atsakymuose girdime tikrą Bažnyčios ir Tėvynės balsą net skaudžiomis ir atsakingomis mūsų Tėvynės gyvenimo akimirkomis. 1990 m. Lietuvos Ganytojų žodyje Velykų šventėms kardinolas su vyskupais linki: „Tegul ši Kristaus prisikėlimo šventė paskatina mus kiekvieną keltis šviesiam tikėjimo ir doros gyvenimui, testiprina mūsų sąjungą su visagaliu Dievu, teatstato mūsų vienybę su Kristaus Bažnyčia, teįkvepia mums pilną pasitikėjimą Kristumi — mūsų prisikėlimo ir gyvenimo Viešpačiu. Prisikėlęs Kristau, padėk prisikelti mums ir visai mūsų mylimai Lietuvai". Štai kodėl daugelis jo žodžių ir posakių tampa visos Lietuvos savastimi ir programa. Valstybės ir Bažnyčios santykių posūkis žymi kardinolo ir kitų vyskupų susitikimai su Respublikos vadovais. Kardinolo lankymasis Vatikane 1989 vasarį apvainikuotas tuo, kad jau visos šešios Lietuvos vyskupijos yra vadovaujamos savų vyskupų, iš kurių trys ordinarai.

1990 m. rugpjūčio 20 d. šventusio savo septyniasdešimtmečio sukaktį kardinolo laukia didžiulis darbas — kartu su visais vyskupais, kunigais ir tikinčiais kurti religinį, dorinį Lietuvos atgimimą.

SOVIETINIS FEDERALIZMAS, TAUTYBIŲ KLAUSIMAS IR EKONOMINĖ DECENTRALIZACIJA

Rugsėjo 11-13 dienomis, Leicesteryje Rytų Europos temomis vyks paskaitos, kurias skaitys prof. Bronstein, iš Tartu Universiteto, prof. Vares, Estijos Mokslų Akademijos narys ir kitų Baltijos respublikų garsūs akademikai. Taip pat paskaitas skaitys sovietologai iš Didžiosios Britanijos, Vakarų Vokietijos ir JAV-jų.

Norintieji daugiau informacijų prašomi kreiptis: The Secretary, The Centre for Federal Studies, University of Leicester, LE1 7RH, Tel. 0533 522706. Fax 153 522200

„Rasos" tautinių šokių grupės lietuvaitės Londone. Kitos nuotraukos ir aprašymas 3 psl.

LIETUVOJE

Mirė arkivyskupas Povilionis

Rugpjūčio 9 d., eidamas 80-sius metus, Kaune staiga mirė arkivyskupas Liudvikas Povilionis, buv.. Lietuvos katalikų Bažnyčios vyskupų konferencijos pirmininkas.

Gimęs 1910 m. rugpjūčio 25 dieną Šilagalių kaime, Šimonių vls., Panevėžio apskr., Liudvikas Povilionis mokėsi Marijampolės mokytojų seminarijoje ir 1930 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją, kurią baigė 1934 metais. Buvo įšventintas kunigu ir dirbo įvairiose Lietuvos vietose. Būdamas klebonu Klaipėdoje, 1957-60 m. pastatė Taikos Karalienės bažnyčią, už ką komunistų valdžios buvo nuteistas aštuoneriems metams kalėjimo. Vėliau, paleistas iš kalėjimo, ėjo kunigo pareigas Vilniuje. 1969 m. konsekruotas vyskupu ir paskirtas vyskupo J. Labuko koadjutorium. 1979 m. paskiriamas Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštaliniu administratorium ir išrenkamas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku. Tas pareigas ėjo iki 1988 metų. 1984 metais buvo pakeltas į arkivyskupus.

Pabrango alus

Nuo rugpjūčio 10 dienos Lietuvoje pabrango alus ir tabako gaminiai. Alus pabrango 100 proc. Vilniaus alinėje „Tauro ragas" dabar alaus bokalas kainuoja 1 rub. 20 kap.

Lankėsi prof. A. Štromas

Rugpjūčio 7 d. Lietuvos Respublikos ministro pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas priėmė žinomą išeivį iš Lietuvos, ilgesnį laiką gyvenusį D. Britanijoje, dabar profesoriaujantį JAV Hillsdale koledže, dr. Aleksandrą Štromą. Pokalbio metu buvo aptarti Lietuvos politinės sistemos raidos ypatumai, Vakarų ekspertų konsultavimo galimybės kuriant Lietuvos teisinę sistemą.

Kai parduotuvėse nėra cukraus

Liepos 15 d. naktį iš Marijampolės cukraus fabriko pavogta net 73 maišai cukraus. Fabriko direktoriaus pavaduotojas pasakė, jog tai ne pirmoji stambi vagystė. Iš pradžių vogė po truputį, maišą ar du. Vėliau dingo 90 maišų po 50 kg. VRM apsaugos valdybos viršininkas Stasys Jakubonis pasakė, kad vagia patys sandėlių sargai. O per blokadą, drauge su eiliniais darbininkais valstybinį turtą vogė ir įmonių vadovai.

Dvi socialdemokratų partijos?

Pagal lietuvių spaudos pranešimus, LKP pirmasis sekretorius A. Brazauskas, lankydamasis JAV-jose, buvo pareiškęs, kad Lietuvos komunistų partija ketina pakeisti savo vardą į socialdemokratus.

Dabar Lietuvoje jau legaliai veikiančios LSDP vadovybė (pirmininkas K. Antanavičius ir sekretorius M. Šaltenis) Vilniaus laikraštyje „Lietuvos rytas" (VIII.11) paskelbė pareiškimą, kuriame primena, jog Lietuvos socialdemokratų partija — LSDP — veikia nuo 1896-ųjų metų. Ji niekada nebendravo su komunistų ar bolševikų partijomis ir, atvirkščiai, visuomet ryškiausiai demaskavo bolševikinių užmačių pragaištingumą.

LSPD, būdama atvira visiems, siekiantiems nepriklausomos demokratiškos Lietuvos, neužtrenkia durų buvusiems LKP ir kitų partijų nariams, pripažįstantiems LSDP programą ir įstatus. Tačiau LSDP ne kartą yra pareiškusi, kad LKP pavadinimo pakeitimas į socialdemokratų yra netikslingas dėlto, kad, visų pirma, partijos esmė — ne pavadinime. Svarbu tikslai, veikla, žmonės. Antra, LKP niekada negalės nusimesti juodo savo praeities šešėlio... Pagaliau, ar korektiška pasisavinti jau egzistuojančios partijos vardą?

LIETUVOS KARO AVIACIJOS LIKVIDACIJA

Rašo
Edmundas Ganusauskas

V

„Svarbiausioji priežastis — atitrūkimas nuo profesijos, kuriai paskyriau 22 gyvenimo metus“, — rašė devynis originalios konstrukcijos lėktuvus sukūręs karo aviacijos viršininkas. Kaip matyti iš tolesnių parodymų, jis tikėjosi dirbti Amerikos aviacijos pramonėje ir skraidyti bent jau sportiniais lėktuvais. Generolas be galo sąžiningai, taisyklinga rusų kalba išdėstė motyvus bei aplinkybes. Tačiau saugumiečiams jo aviacinė veikla nerūpėjo. Jokiame protokole nėra nė užuominos apie studijas Paryžiaus aukštojoje aeronautikos ir mechanikos konstrukcijų mokykloje, kurią baigdamas jis, Lietuvos karo aviacijos mokyklos pirmosios laidos lakūnas, jau garsėjo kaip talentingas aviakonstruktorius. Neužsiminta ir apie pasaulyje nuskambėjusį preciziską trijų A. Gustaičio konstrukcijos lėktuvų ANBO IV skridimą aplink Europą, kurį jis organizavo ir taip puikiai įgyvendino. Enkavedistai, kaip atrodo, apskritai neklausinėjo apie Lietuvos aviaciją, kurią A. Gustaitis su nepaprastu pasišventimu kūrė, o užėjus okupantams, paskirtas likvidacinės komisijos pirmininku buvo priverstas savo rankomis ją sugriauti.

Saugumą aviacija domino kitais aspektais. Kaip, kad A. Gustaitis perdavinėjęs vokiečių žvalgybai žinias apie Raudonosios armijos pajėgų dislokavimą Lietuvoje? Tiesa, šis kvotų serialas prasidės jau Maskvoje. TSRS valstybės saugumo liaudies komisariato tardymo dalyje. Ne sykį teko girdėti prielaidą, kad A. Gustaitis į Maskvą buvo išvežtas prasidėjus karui. Nieko panašaus! Kovo 7-tąją, praėjus vos trims dienoms po nelemto susidūrimo su pasieniečiais Šeštokų stotyje, buvo įvykdytas TSRS valstybės saugumo liaudies komisariato Merkulovo potvarkis „areštuotąjį A. Gustaitį su specialia sargyba pristatyti į Maskvą“. Penkių valstybių ordinais apdovanotą generolą, penkias užsienio kalbas gerai mokėjusį eruditą, mintyse be lentos puikiai žaidusį šachmatais, metematiką Kaune tardęs valstybės saugumo seržantas Kazijevas, kaip atrodo, plačiau pasireikšti nespėjo. Kovo 8-tą d. A. Gustaičio pižamą , marškinius bei dantų pastą pedantiškai pagal kvitą Maskvoje priėmė nežinomas Vidaus reikalų liaudies komisariato valstybės saugumo vidaus kalėjimo sandėlininkas.

Pirmasis Lietuvos karo aviacijos viršininko brigados generolo Antano Gustaičio tardymas Maskvoje, TSRS valstybės saugumo vidaus kalėjime įvyko 1941 m. kovo 9 d. ir tęsėsi 10 valandų — nuo 13 iki 23 valandos. Kodėl nebandęs gauti vizą ir oficialiai išvykti į Ameriką? „Išvykti iš TSRS oficialiai beveik neįmanoma“. Kodėl nepasinaudojęs kartu su šeima repatrijuoti į Vokietiją? „Man, tikram lietuviui, buvo paprasčiausiai nepatogu stoti prieš komisiją ir repatrijuoti kaip vokiečiui“.

Kitą dieną, o tiksliau vėlų vakarą tardytojas vėl prašneko apie šeimą bei repatriaciją, bet netrukus ėmė kreipti kvotą kita linkme. Antitarybinė veikla. Centro čekistai, matyt nesiruošė kartoti provincialių kauniečio valstybės saugumo leitenanto Milovzorovo klaidų, kuris A. Gustaičio lėktuvų nuotraukas bandė pateikti kaip „kaip slaptus duomenis apie Darbininkų ir valstiečių raudonosios armijos ginkluotėje esančius lėktuvų tipus“. Inkriminuoti antitarybinę veiklą, žinoma, patikimiau, Saugumo leitenantas Boriskovskis, matyt, nepatenkintas generolo atsakymais, darsyk, nežinia kelintą jau kartą klausia: „Kas vis dėl to paskatino jus bėgti iš TSRS“. A. Gustaičio atsakymas šį sykį, kaip atrodo, panašus į pageidautą. Bent jau toks jis užrašytas: „Aš niekada nebuvau Lietuvos sovietizacijos šalininkas. Tai, kad Lietuva buvo užimta tarybinės kariuomenės, sukėlė mano nepasitenkinimą, kuris ypač sustiprėjo 1940 m. spalio mėn. dėl Lietuvos aviacijos, kuriai aš vadovavau, išformavo. Manydamas, kad pačioje Lietuvos Respublikoje kova prieš sovietizaciją yra beviltiška, nutariau nelegaliai išvykti į užsienį, kad galėčiau aktyviai kovoti prieš TSRS“.

Kitą dieną kvota prasidėjusi 23 val. tęsėsi iki ryto. Kovo 16 d. tardymas prasidėjo kone vidurdienį ir pasibaigė vėlai vakare. Nurodykite savo bendrus! Ką būtumėte daręs, jei būtų pavykę pereiti per sieną? „Užsienyje pirmiausia būčiau nepalankiai TSRS atžvilgiu nušvietęs Lietuvos Respublikos padėtį“. Dabar jau kiekvieną sykį tardymas prasidėdavo panašiais klausimais. „Jūs ne viską pasakėte apie savo antitarybinę veiklą!“

Kvotos protokolą gali perskaityti per kelias minutes, betgi A. Gustaitį dažną naktį tardydavo ilgas valandas, iki pusryčių. Antai 1941 m. kovo 26 d. kvota, prasidėjusi 21 val. 10 min., buvo pertraukta 5 val. 30 min., tačiau rytą vėl atnaujinta tęsėsi iki kitos dienos 2 val. 20 min. — taigi dar 15 val. iš eilės! Kokie žodžiai ir jausmai slypi neįžvelgiami tarp protokolo eilučių? Kokių metodų ir veiksmų amžinais liudininkais liko tik stori kalėjimo mūrai? Jų nepaklausi. Be atsako liktų ir retorinis klausimas žmonėms. Kur jūs šiandien, okupacinės misijos Lietuvoje dalyviai, keturiasdešimtųjų metų saugumiečiai, palikę savo vardus vieno šviesiųjų Lietuvos žmonių dramos, o tiksliau dramos, visos lietuvių tautos kančių protokoluose? Seržantas Kazijevas, leitenantas Milovzorovas, vyr. leitenantas Fuksas, kapitonas Černonebovas, majoras Gladkovas, už vertėją akistatose dalyvavęs vyriausiojo įgaliotinio padėjėjas Biržys ir jų bendrininkai Maskvoje Boriskovskis, Zimenkovas, Vlodzimirskis, Polevojus, Legkovas, Kločkovas — tiek pavardžių sutinki dokumentuose, iš kurių matyti, kaip buvo sulipdyta A. Gustaičio kaltinamoji išvada. Ji buvo parašyta 1941 m. birželio 25 d., taigi jau prasidėjus karui, A. Gustaičiui inkriminuota tai, kad jis aktyviai pasisakė prieš tarybų valdžios įvedimą Lietuvoje, šnipinėjo vokiečių žvalgybai, dalyvavo kuriant Lietuvos TSR teritorijoje kontrevoliucinės organizacijos centrą ir pagaliau — mėgino nelegaliai pereiti sieną.

Paruošiamasis TSRS Aukščiausiojo teismo karo kolegijos posėdis įvyko liepos 8 d. Nutarta A. Gustaitį teisti pagal RTFSR baudžiamojo kodekso 58—1 „a“ straipsnį — sušaudymas su turto konfiskacija. Bylą nagrinėjo uždarame posėdyje — be kaltinimo, gynybos, liudytojų. Tą pačią dieną A. Gustaitis pasirašė gavęs kaltinamosios išvados kopiją.

Jį teisė 1941 m. liepos 7 d. ne paslaptis, kas tai buvo per teismai. Ar galėjo A. Gustaitis tikėtis, kad trys pirmo rango karo juristai Bukanovas, Čepsovas ir Bojarkinas bent kiek blaiviau įvertins absurdiškus saugumiečių kaltinimus? Vargu. Sovietinę imperiją generolas, be abejo, buvo perpratęs seniai. 1934 m. skrendant aplink Europą, Maskva jį pasitiko transporantais: privet liotčikam družestvenoj Litvy“. Šios šalies aviacinė spauda palankiai rašė apie jo konstrukcijas. Prieš pat okupaciją A. Gustaitis ilgą laiką buvo komandiruotas Maskvoje. Birželio 12 d. grįžęs į Kauną, bandė gauti audienciją pas Respublikos prezidentą — artėjanti okupacija jam jau nekėlė jokių abejonių. Pagaliau Lietuvos aviacijos sunaikinimas 1940-ųjų rudenį. Aviacija buvo jo gyvenimas.

Paskutiniojo žodžio generolas A. Gustaitis atsisakė.

Valstybės saugumo jaunesniojo leitenanto Sašenkovo pasirašyta pažyma liudija, kad nuosprendis įvykdytas 1941 m. spalio 16 d.

Pabaiga

NORI SUSIRAŠINĖTI

Rašau jums norėdama paprašyti, kad paskelbtumėt mano adresą, nes noriu susirašinėti su lietuviais. Jurgita Miniotaitė, 235400 Šiauliai, Gardino 5-36, Lietuva.

STUDIJŲ SAVAITĖ ŠVEICARIJOJE

PAPILDOMAS PRANEŠIMAS

37-toji Europos lietuviškųjų studijų savaitė nebuvo vien kultūrinė manifestacija, bet ir politinė. Ji davė progos Lietuvos Respublikos atstovams susitikti su išeivija ir aptarti kai kuriuos Lietuvą liečiančius aktualius klausimus.

Buvo priimtas bendras kreipimąsis į Pasaulio Tautas, iškeliant Lietuvos valstybės teisėtumo klausimą ir rūpestį dėl jos politinių aktų nepripažinimo.

Turime nepamiršti, kad šioje Studijų Savaitėje dalyvavo Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis, suteikdamas šiam lietuvių metiniam susirinkimui ypatingą svarbą. Joje buvo aptarti Lietuvos bendradarbiavimo ryšiai su išeivija, o dar svarbiau — joje buvo tariamasi su Lietuvos diplomatinės tarnybos užsienyje ir prie Šv. Sosto Lietuvos Atstovu Stasiu Lozoraičiu, kuris Studijų Savaitėje dalyvavo su Ponia Lozoraitiene.

Šveicarijos vyriausybė, nors dar nepripažindama Lietuvos nepriklausomybės atstatymo *de facto*, per Šveicarijos LB pirmininką pareiškė norą, kad mūsų Valstybės atstovai apsilankytų Berne protokoliniam vizitui.

Šveicarijos Užsienio reikalų ministras Renė Felber būdamas atostogose, paskyrė karjeros diplomatą, Valstybės Sekretorių užsienio reikalams Klaus Jacobi, rugpjūčio 10 d., penktadienį, 11 val., priimti Lietuvos Respublikos AT Pirmininką Vytautą Landsbergį ir diplomatą Stasį Lozoraitį Federaliniuose Rūmuose, Berne.

Po pirmojo, gal net šaltoko susitikimo, pokalbis vėliau vyko gana šiltoje ir nuoširdžioje nuotaikoje. Buvo sprendžiamos galimybės Lietuvos kadrams pasinaudoti Šveicarijos diplomatinių bei specializuotų mokyklų patirtimi ir eventualaus nuolatinio ryšio palaikymo tarp atsikūrusios, bet dar nepripažintos Lietuvos Respublikos ir Šveicarijos vyriausybės. Tokių ryšių forma turėtų būti aptarta ateityje.

Po pasitarimų sekė oficialūs pietūs, kuriuose dalyvavo šeši šveicarai ir keturi lietuviai: be jau anksčiau paminėtų, buvo pakviesti PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas ir Šveicarijos LB pirmininkas Narcizas Prielaida. Šia proga buvo pasinaudota, painformuojant šeimininkus apie Lietuvoje vykstantį nepriklausomybės vystimosi procesą ir supažindinant juos su mūsų kraštu.

Labai gaila, kad dėl kitų įsipareigojimų, valstybiniai svečiai turėjo atsisakyti, mano nuomone, dviejų svarbių susitikimų, kuriuos buvome paruošę. Pirmasis, oficialus susitikimas su miesto ir Kantono vyriausybėmis turėjęs įvykti rugpjūčio 9 d., Ženevos miesto Rotušėje ir susitikimas su Tarptautinės Darbo Organizacijos, Ženevoje, Generaliniu Sekretoriumi. Taip pat buvo atsisakyta dalyvauti vakarinėje Ženevos TV laidoje, kurioje lietuviams buvo paskirta pusė valandos.

Reikia tikėtis, kad ateityje bus proga Lietuvos Respublikos atstovams užmegzti naudingus ryšius su Jungtinių Tautų organizacijom, kurių būstinės yra Ženevoje.

N. Prielaida

VYSKUPAS ANTANAS VAIČIUS VYKS Į AUSTRALIJĄ

Iš Australijos pranešama, kad Telšių vyskupas Antanas Vaičius sutiko dalyvauti Australijos Lietuvių Dienose, kurios įvyks Melbourne šių metų gruodžio 26-31 dienomis. Pagal gautas informacijas, vyskupas A. Vaičius pasieks Australiją gruodžio 12 d. Kelionės Australijoje pirmoji stotis bus Sydnėjus. Iš čia Telsių vyskupas vyks į kitus miestus: Melbourną, Geelongą, Adelaidę. Visur susitiks su vietos lietuvių bendruomenėmis, lietuvių bažnyčiose aukos Mišias, pasimatys taip pat su kai kuriai Australijos vyskupais, žymesniais politiniais veikėjais, spaudos ir televizijos korespondentais. Gruodžio 26 d. Melbourne vyskupas Vaičius vadovaus iškilmingom koncelebracinėm Mišiom, kuriomis bus atidarytos 26-osios Australijos Lietuviu Dienos. Vyskupas Antanas Vaičius numato išbūti Australijoje beveik mėnesį — nuo gruodžio 12-tos iki sausio 9-sios dienos.

Iš Lietuvos gautomis žiniomis, šiemet į Kauno Kunigų Seminariją jau yra priimta apie 70 kandidatų.

LIETUVA YRA NEDALOMA

DBLS-gos Suvažiavimui pageidaujant, Tautos Šventės proga spausdiname Lietuvos valstybės sienų žemėlapį.

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

VIENINGOJE LIETUVIŲ ŠEIMOJE

Gerbiamoji Redakcija. LVKD valdybos ir visų skyriaus narių vardu širdingai dėkoju už jūsų laikraščio siuntimą Lenkijos Pamaryje gyvenantiems lietuviams. Tai didelė parama mums. Turime tautiečių dvasinę paramą. Gaudami „Europos Lietuvį“, tvirčiau jaučiamės veiningoje lietuvių priverstinės išeivijos šeimoje, dar stipriau pergyvename mūsų tėvynės kovą su nuožmiu jos nepriklausomybės priešu ir randame daugiau jėgų ir priemonių dalyvauti viso pasaulio lietuvių kovoje už pilną Lietuvos laisvę ir valstybinį suverenitetą.

Norėčiau, kad jūsų laikraštyje būtų talpinama daugiau žinių iš Lenkijoje gyvenančių lietuvių būklės, mūsų tautinės ir kultūrinės veiklos šiame krašte.

Aš esu vilnietis, gyvenęs lenkų okupuotame Vilniaus krašte, kilimo nuo Druskininkų. Vilniaus Vytauto Didžiojo Gimnazijos abiturientas, studijavęs Vilniaus Universitete, baigęs aukštąjį mokslą Gdansko Universitete. Esu Lietuvių Draugijos Lenkijoje Centro Valdybos narys, Lietuvių Kultūros paminklų LR apsaugos komisijos sekretorius. Kelis metus mano vyresniuoju draugu, Gimnazijoje skautų skiltininku, buvo, jau miręs deja, Anglijos lietuviams žinomas Antanas Veršelis. Kitas draugas, gyvenantis V. Vokietijoje, yra mano vienmetis, vilnietis miestelėnas, „Europos Lietuvio“ nuolatinis bendradarbis Kazys Baronas.

Būdamas pensininkas, dažnai lankausi Slupske, tarp susirinkimų palaikau ryšius su dauguma Skyriaus narių. Tai įgalina kiekvieną gautą jūsų laikraščio numerį skubiai leisti per tautiečių rankas.

Su tautietiškais sveikinimais

Ant. Suraučius
Skyriaus Valdybos sekretorius

BE FONDŲ NEGERAI...

Paskutiniuoju metu „Europos Lietuvyje“ pasirodė skaitytojų laiškų skyriuje pasisakymai dėl D. Britanijoje veikiančių lietuviškų fondų.

A. Kuliukas savo ilgame, ūkanotame laiške norėjo kažką paaiškinti, ką tai paneigti ir ką tai pareklamuoti. Perskaičius visą tą laišką, susidarė vaizdas, kad jis pats nežino apie ką jis ten rašo...

H. Gasperas savo laišku pasisako prieš kai kuriuos fondus, nori juos visus suvienyti į bendrą „kolektyvą“, bet nepasako kas tą „kolektyvą“ administruos, kam to „kolektyvo“ pinigai bus naudojami ir kur?

M. Bajorinas norėtų rūpintis Lietuvos studentais vasaros metu, „Vorutomis“ ir kitais čia atvažiuojančiais asmenimis. Kadangi labdaros darbas niekuomet nepasibaigia ir visuomet yra reikalingas, tai mieįam M. Bajorinui siūlau įsteigti Studentų ir kitų pravažiuojančių asmenų globai teikti dar vieną fondą.

P.B. Varkala „Laiške iš kaimo“ teigia, kad per Sekmines (turėtų būti birželio 3 d.) Sodyboje buvo renkamos aukos. Tą „Sekminių“ sekmadienį Sodyboje buvo nedaug žmonių ir niekas aukų nerinko. Kiek man žinoma, aukos buvo Sodyboje renkamos per Lietuvių Sąskrydį „Bank Holiday“, gegužės 26-27 d.d.

Taip pat P.B. Varkala mini, kad aukos buvo renkamos ir „Lietuvos Bažnyčiai“. Aš kategoriškai turiu pasakyti, kad tokio fondo D. Britanijoje dar nėra ir niekas tokiam fondui aukų nerinko. Buvo platinami Londono lietuvių parapijos tradiciniai „Derby“ loterijos bilietai, kurių buvo keliolika išplatinta, bet dar nereiškia, kad tai yra fondas. Ši loterija yra rengiama kasmet nuo 1957 metų!

Bet svarbiausias jo laiško teigimas yra šis: „Tas reikalas ir man sukėlė susirūpinimą ir todėl birželio 6 dieną pasiunčiau DBLS-gos pirmininkui ilgoką laišką, siūlydamas racionalizuoti šiame krašte aukų rinkimą“. Gal P.B. Varkala ir turi teisę rašyti DBLS-gos pirmininkui nurodančius laiškus kaip Sąjunga turi elgtis, bet nei DBLS-gos pirmininkas, nei valdyba neturi jokios teisės kištis į kitų organizacijų vidaus reikalus, nes kaip tos organizacijos tvarko savo fondus, savo organizacijų finansinius reikalus, yra tų organizacijų valdybų reikalas.

Mes daug metų gyvenę žinome, kiek šiame krašte yra įvarių labdaros fondų. Juk Valstybė savo įstatymais galėtų juos uždrausti, pakeisti, suvaryti į bendrą „kolektyvą. Vietoje to ji įvairiais būdais, net atleisdama aukotojus nuo mokesčių, skatina fondų veiklą. Tai dorų visuomenininkų darbas šelpti tuos, kurie vienu ar kitu būdu papuola į šelpiamųjų tarpą.

Fondų steigime nebūtina laikytis vienybės. Ne visuomet vienybė yra labdaringa. Yra pavyzdžių, kad suvienyti kartais nuvedami į klystkelius, iš kurių nėra kelio atgal. Tokiu pavyzdžiu galėtų būti ir Sovietų Sąjunga.

S. Kasparas, Londonas

TARP SAVŲ ANGLIŠKAI NESUSIKALBĖSIM

Siunčiu 120.00 sv. Iš jų 20.00 sv. pratęsti 12-kai mėnesių „E.L.“, o 100.00 sv. Redakcijos reikalams, sustiprinti „E.L.“.

Noriu pabrėžti, jeigu kitas lietuviškas laikraštis būtų leidžiamas Anglijoje, „Europos Lietuvio“ neprenumeruočiau, nes jame yra daugybė nelietuviškų žodžių, kurie yra angliški ar suanglinti, kurių angliškai nekalbančiuose kraštuose bei Lietuvoje skaitantieji nesupranta, ką tie žodžiai reiškia.

Šitų nelietuviškų žodžių autoriai aiškina, kad tai esą tarptautiniai žodžiai. Keista, kad jie visi yra angliški, nė vieno japoniško ar vokiško. Mums tie žodžiai yra tarptautiniai, o anglams — jų sena kalba.

Šitie nelietuviški žodžiai buvo importuoti iš anos Atlanto pusės, daugiausia per Amerikos Balsą ir tik kelių paskutiniųjų metų bėgyje. Jeigu tai tokiu greičiu vyks ir toliau, tai dar už kelių metų mūsų lietuvių kalba taps tarptautine kalba, kuri bus angliška. O mes, tikrieji lietuviai, tarp savęs negalėsime susikalbėti, nes nemokėsime nei tarptautinės, nei lietuviškos kalbos. Ar nebūtų laikas ieškoti būdų ir šią bakteriją pašalinti iš lietuvių spaudos ir kalbos?

J. Domeika, Anglija

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI

Londone lankėsi Žemės Ūkio Statybos Projektavimo Instituto tautinių šokių ansamblis „Rasa". Nuotraukoje ansamblio vadovas R. Galinis sveikina susirinkusius Lietuvių Namuose pasigrožėti „Rasos" dainomis ir muzika. Žemiau — „Rasos" ansamblio muzikantai, o dar žemiai — dalis lietuvių „Rasos" ansamblio koncerte.

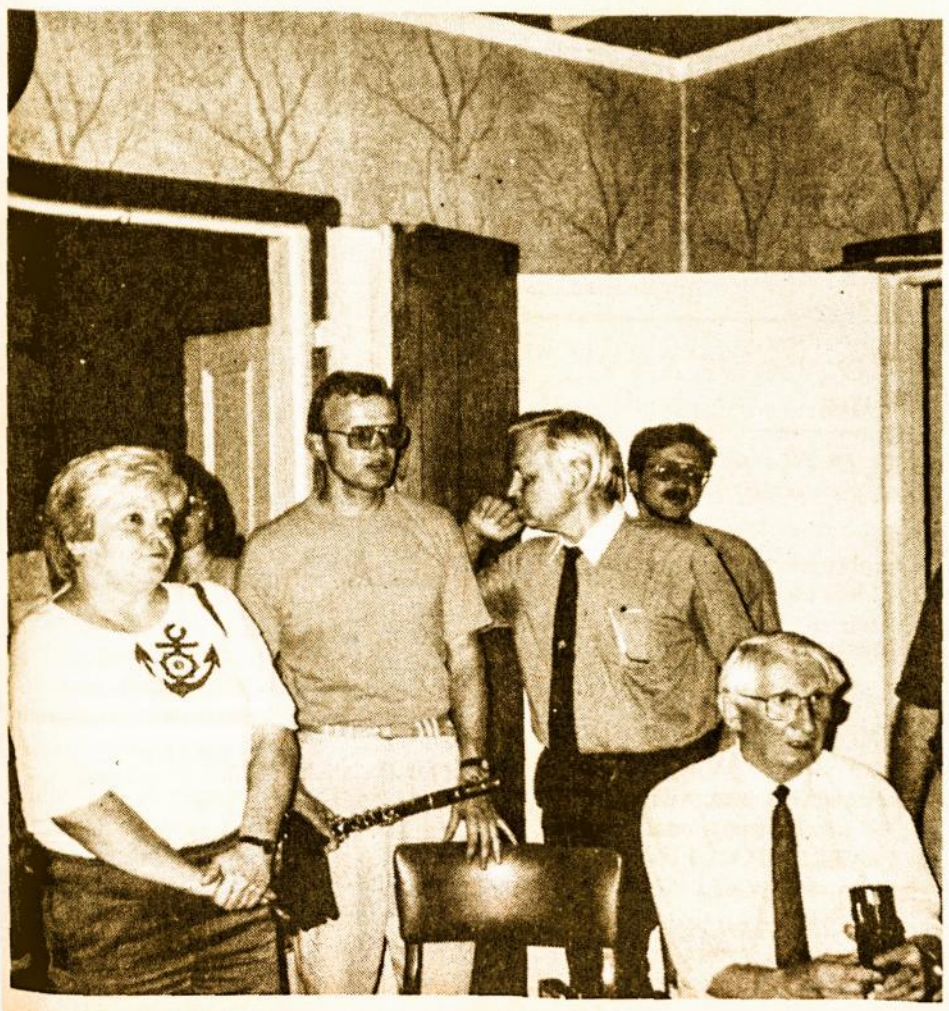

„RASA" LONDONE

Lietuvių Namuose Londone trumpam apsistojo ir koncertavo „Rasos" tautinių šokių anasamblis iš Kauno.

Ši vasara ansambliečiams buvo labai turininga. Birželio mėnesį jie dalyvavo tarptautiniame liaudies festivalyje Švedijoje, Rathvike, o liepos mėnesį — panašioje šventėje Schwalenberge, Vakarų Vokietijoje. Šį kartą „Rasa" grįžo iš tarptautinio festivalio Cleveland International Eisteddford.

Clevelande festivalis vyksta kas dveji metai. Pirmą kartą „Rasa" jame dalyvavo dar 1970 metais. Į kitus, deja, jai nebuvo leidžiama išvažiuoti. Tik pasikeitus padėčiai Lietuvoje, šiemet vėl atsirado tokia galimybė.

„Rasos" pasirodymai festivalio konkursuose buvo labai šiltai sutikti žiūrovų, gerai įvertinti festivalio jury: laimėta viena 2-ji ir viena 3-ji premijos. Ansamblis buvo pakviestas dalyvauti baigiamajame festivalio koncerte, kur susilaukė didžiulių ovacijų, gerų linkėjimų ir šiltų rankų paspaudimų koncertui pasibaigus. Malonu ir netikėta buvo žiūrovų tarpe pamatyti pažįstamą iš Schwalenbergo festivalio škotų šokėjų porą, atvažiavusią iš Yorko specialiai pažiūrėti „Rasos".

Dabar „Rasos" ansambliečiai grįžta namo. Jų vėl laukia kasdieninis darbas ar studijos, o vakarais jie vėl susirinks bendrų repeticijų, koncertuos Lietuvoje.

„Rasos" ansambliečiai ir vadovai dėkoja Londono lietuviams už viešnagę, o ypatingai DBLS-gai ir LNB-vei už prieglobstį, priežiūrą ir paramą.

A. Vitkauskas

„Rasa" — Lietuvos tautinių šokių ansamblis įkurtas 1967 m. Kaune, Žemės ūkio statybos projektavimo institute. Ansamblyje daugiau nei 100 dalyvių-šokėjų, muzikantų dainininkų. Tai instituto darbuotojai, kitų miesto įmonių ir organizacijų dirbantieji, moksleiviai, studentai.

Kartai keičiant kartą, ansamblis visada išlieka jaunatviškas ir žavus. Buvę ansambliečiai lieka ištikimais jo gerbėjais, tampa aktyviais liaudies meno puoselėtojais ir rėmėjais.

„Rasa" — vienas populiariausio Lietuvos mėgėjiško meno kolektyvų. Nuo 1969 metų su nedidelėmis pertraukomis ji nuolat pripažįstama geriausiu Lietuvoje tautinių šokių ansambliu. „Rasos" repertuare — lietuvių ir kitų tautų šokiai, dainos, liaudiškos muzikos instrumentaliniai kūriniai. Ansamblis su koncertais yra išvažinėjęs visą Lietuvą, pabūvojęs daugelyje TSRS miestų, 18-oje Europos ir Azijos šalių, sėkmingai atstovavęs Lietuvai ir TSRS daugelyje festivalių bei kūrybinių konkursų.

ĮVYKIAI LIETUVOJE

Paskutinių kelių savaičių bėgyje iškilo į viešumą nuomonių skirtumas Lietuvos Respublikos AT. „Chicago Tribune", 1990 m. rugpjūčio 8 d. aprašė politinį nesutarimą tarp V. Landsbergio ir K. Prunskienės dėl sudarymo Lietuvos delegacijos pasitarimams su Maskva.

Atrodo, kad Lietuvoje dar nėra pilnos demokratijos ir darbų pasidalinimo supratimo. Demokratiniame krašte visus valstybinius pasitarimus vykdo vyriausybė, o sutarčių projektus pristato parlamentui patvirtinti, ratifikuoti. Paskutinėmis žiniomis jau yra sudaryta kompromisinė pasitarimų delegacija iš keturių vyriausybės ir keturių AT atstovų. Dar nėra paskelbta kas Lietuvos delegacijai vadovaus.

VLIKAS REMIA LIETUVOS VYRIAUSYBĘ

Lietuvos Užsienio reikalų ministrui A. Saudargui esant JAV-jose VLIKas nupirko telefakso aparatą užsienio reikalų ministerijos reikalams. Lietuvos vyriausybei yra nupirkti 2 „Hewlett Packard Laser printers" (kurie veikia kartu su kompiuteriais) ir šiomis dienomis jie bus pervežti į Vilnių. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas padengė Lietuvos užsienio reikalų ministro A. Saudargo išlaidas Kopenhagoje (CSCE Konferencijoje) ir jo kelionę iš Kopenhagos į Oslo ir atgal. Taip pat išmokėjo 5.000 dol. sumą Lietuvos vyriausybės nariams.

AUKA TAUTOS FONDUI

Ester Lauder, didelė ir visame pasaulyje žinoma kosmetikos kompanija per senatorių A. D'Amato ir ELTOS direktorių J. Bobelį, Tautos Fondui atsiuntė 15.000 dol. auką VLIKo projektui — Lietuvos demokratizacijos išvystymui paremti.

Visi lietuviai, pirkdami Ester Lauder kosmetikos produktus, prašomi paminėti, kad Lietuva yra dėkinga už jų paramą ir kad naudosis jų gamybos produktais.

ELTA

LENKIJOJE

LVKD SLUPSKO SKYRIUS

Birželio 10 d. susirinkime buvo papildomai išrinkti delegatai į neeilinį Draugijos suvažiavimą: Jonas Dabulis ir Antanas Suraučius. A. Suraučius viešėjęs ilgesnį laiką Lietuvoje ir dalyvavęs „Vilnijos" draugijos visuotiniame susirinkime, taip pat Lietuvos kultūros kongrese gegužės 18-20 deinomis Vilniuje, papasakojo apie padėtį ir žmonių nuotaikas vykstant blokadai su ginkluotos agresijos išpuoliais ir politiniais bei teritoriniais šantažais.

Dalyvavusi birželio 10 d. susirinkime tautietė Zofija Petkevičiūtė iš Košalino perdavė Skyriui Pensininkų ir laisvų profesijų senjorų ratelio prie NSZZ „Solidarnošč" skyriaus Košaline sveikinimo ir solidarumo raštą Lietuvos Respublikos vyriausybei, smerkiantį kartu Tarybų Sąjungos agresiją prieš Lietuvos laisvę ir valstybinį suverenitetą, ir reikalaujanti, kad Lenkija kuo greičiau užmegztų diplomatinius santykius su Lietuva. Z. Petkevičiūtė padavė prašymą būti LBKD nariu.

Susirinkime buvo išparduoti „Aušros" 2 ir 3 numeriai. Susirinkusią Skyriaus būstinėje spaudą iš Lietuvos ir „Teviškės Žiburių" iš Kanados numerius išdalinta susirinkimo dalyviams ir svečiams.

VROCLAVIEČIŲ LVKD SKYRIUJE

Gegužės 6 d. susirinkime dalyvavo 32 žmonės. Valdybos pirmininkas K. Černeckis padarė pranešimą apie padėtį Lietuvoje, vykstant ekonominei blokadai. Dalyvavęs susirinkime vienas demonstracijos už Lietuvos nepriklausomybę ir prieš Maskvos agresiją „Solidarumo" vadovų Marian Charukievič papasakojo apie vykusius Vroclave mitingus ir demonstracijų eisenas, ne tik mieste, bet ir prie sovietų kareivinių Vroclavo priemiesčiuose.

Apie Vroclavo lietuvių demonstracijas parašė „Lietuvos Balsas" JAV, paminėdamas, kad kalbėtoja mitinge buvo Vroclavo Skyriaus pirmininkės pavaduotoja Ilona Ignatavičienė. Demonstracijai pasibaigus, jai lipant į tramvajų, kažkoks nežinomas asmuo užpuolė ją ir sudavė pavojingą smūgį į galvą; reikėjo šauktis greitąją pagalbą.

PAS TAUTIEČIUS GDANSKE

Gegužės 26 d. Paminklų apsaugos komisijos sekretorius A. Suraučius susitiko su buvusiu Stutthofo kaliniu Mykolu Pečeliūnu ir su Tadeušu Jablonskiu, su kuriuo buvo aptartas ruošiamas spaudai tekstas, St. Jablonskos — lietuvių grožinės literatūros į lenkų kalbą vertėjos pradininkės — laiškų radinio tyrinėjimams. Gyvenantis Gdnaske 86 metų T. Jablonskis turi įdomių prisiminimų iš jo motinos bendravimo su žymiais lietuvių literatūros žmonėmis. Su Mykolu Pečeliūnu buvo tartasi dėl lietuvių paminklų ir atminimų lietuviams vietų globos Gdansko rajone.

ŠČECINO LIETUVIŲ SKYRIUJE

Gautas pranešimas, kad nežinomi piktadariai nuplėšė 25 raides iš užrašų ant Dariaus ir Girėno paminklo. Raidžių pagaminimu ir jų pritvirtinimu prie granito užrašuose keturiomis kalbomis rūpinasi Skyriaus valdybos sekretorius K. Marcinkevičius.

SUVAŽIAVIMAS PUNSKE

Neeilinis LVKD Suvažiavimas vyko Punske Lietuvių vidurinės mokyklos sporto salėje. Paaiškėjus, kad svarbiems nutarimams priimti trūksta atvykusių delegatų skaičiaus, suvažiavimas buvo paskelbtas darbine delegatų ir kviestų LVKD narių konferencija.

Vienu iš dienotvarkės punktų buvo Sigito Birgelio patiektas naujos veiklos programos projektas, kurį paruošė penkių jaunų asmenų grupė prie „Aušros" redakcijos. Diskusijoje buvo pastabų, kad programa, bendrai paėmus, priimtina, bet vietomis perkrauta uždavinais ir perdaug išplėstais suformulavimais, kai kur turintis neaiškių vietų ir reikalingas perredagavimo, kad galėtų būti suvažiavime svarstomas, norint jį priimti pagrindiniu persitvarkymo dokumentu.

Buvo pritarta siūlymui priimti naują Draugijos pavadinimą: Lietuvių Bendrija Lenkijoje ar panašiai, kuri būtų tautine organizacija, globojančia ir vienijančia visas kitas lietuvių draugijas, susivienijimus, klubus. Netrukus Seinuose bus Šv. Kazimiero draugija.

DAINŲ ŠVENTĖ BURBIŠKĖSE

Į Šventę žaliame amfiteatre prie Galadusio birželio 24 d. suvažiavo minios. Ypatinga reklama buvo „Uostamiesčio muzikantų" ansamblio dalyvavimas iš Klaipėdos, kuris sužavėjo klausovus ir žiūrovus išvakarės koncertu Punske. Deja, lietus sutrukdė. Vietos ansambliai tęsė peržiūrą po skėčiais, svečiai negalėjo rizikuoti savo instrumentais. Davė koncertą pastogėje Dušnyčioje, talpinusioje apie 400 žmonių, dar daugiau klausovų grūdosi prie „ūkiškos salės" durų Skripkų gražaus ūkio kieme. Po koncerto buvo nuotaikus tautietiškas pobūvis su mielais klaipėdiečiais. Užsimezgė nuoširdus ryšis tarp klaipėdiečių ir seiniečių.

LVKD,1990.VII.5 d.

LONDONE

APLANKĖ SAVO TĖVA KAPĄ

Rugpjūčio 14-23 dienomis Londone lankėsi ekonomijos mokslų kandidatė Ramutė Solominienė- Štarolytė, visiems londoniškiams pažįstamo a.a. Stasio Štarolio duktė. Su ja atvyko sūnus Linas ir duktė Rasa.

Ramutė Salominienė dirba Lietuvos Informacijos Institute.

Dr. Linas Solominas dirba Respublikinėje vaikų klinikinėje ligoninėje Vilniuje.

Rugpjūčio 20 d. dr. Linas praleido visą dieną garsioje Londono Great Ormond Street vaikų ligoninėje. Ten jis susipažino su anglų vaikų ligoninių tvarka ir kalbėjosi su ligoninės vadovybe dėl galimo bendradarbiavimo su Lietuvos vaikų ligoninėmis ir lietuvių daktarų stažavimusi šioje ligoninėje.

Dr. Linas kalbėjosi su katalikų savaitrščio „The Universe" korespondentu apie vaikų našlaičių prieglaudas bei internatus Lietuvoje ir kokia pagalba jiems reikalinga.

Rasa Solominaitė yra anglų kalbos gidė Kaune. Visi trys svečiai aplankė Šv. Patriko kapines, kur yra palaidotas a.a. Stasys Starolis ir Sporto ir Socialinį klubą, kuriame a.a. Stasys Starolis įvairiose pareigose išdirbo ilgus metus.

Rugsėjo 19 d. svečiai dalyvavo lietuviškose pamaldose, o po jų Svetainėje papasakojo apie šiandieninį gyvenimą Lietuvoje.

Svečius iš Lietuvos globojo Vacio ir Hildos Piščikų šeima.

Lietuvai reikalinga pagalba DABAR!

REMKIME PAGALBOS LIETUVAI FONDĄ

Aid Lithuania Fund — ALF

Pagrindinis DBLS Fondas, kurio tikslai yra:

***Siekti* Lietuvos Valstybės pripažinimą**

***Stiprinti* jos ekonominį vystymąsi**

***Teikti* praktišką pagalbą Lietuvos Vyriausybei politinės veiklos srityse**

Pagalbos Lietuvai Fondas (ALF) veikia su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinimu.

Europos LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN — Lithuanian Weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and Published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT. England

TEL.: 071-727 2470 TELEX: 261947 SOS G FAX: 071-221 6164

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga ir Lietuvių Namų Akc. Bendrovė

Prenumeratos kaina metams: Didžioje Britanijoje — 20 svarų;

Užsienyje — 25 svarai (Vokietijoje 77 DM) oro paštu.

Vienoj skilty įdėto skelbimo kaina 10.00 svarų už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštyje kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto dėl to nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ar leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

KAS— KADA—KUR?

Rugsėjo 16 — 15.30 val. Ekumeninės pamaldos St. Barnabas katedroje, Derby Road, Nottingham. Organizuoja Group for the Re-emerging Nations of Europe (Greene).

Spalio mėn. 6 d. Wolverhamptone įvyks DBLS Tarybos Posėdis-Suvažiavimas.

JAUNIMO DĖMESIUI
LITHEX SODYBOJE

Rugsėjo 21-23 dienomis Sodyboje vyks Lithex, rudens savaitgalis jaunimui. Visi kviečiami atvykti. Įdomi programa. Savaitgalio kaina — 25.00 sv. asmeniui.

Visų laukiame Sodyboje!

LONDONE

ŠV. MARIJOS GIMIMO IR TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 9 d. Londono lietuvių parapija savo Šv. Kazimiero šventovėje iškilmingomis šv. Mišiomis šves-minės Šv. Mergelės Marijos Gimimo ir Tautos Šventę. Ši šventė šiais metais yra ypatinga, nes sueina 60 metų nuo Tautos Šventės įvedimo, 560 metų nuo Vytauto Didžiojo pramatytos karūnacijos, kuri turėjo įvykti Šv. Marijos Gimimo šventėje. Tada Vilniaus iškilmių dalyviai mintyse kartojo: — Lietuva karalystė, Vytautas karalius!

Londono ir jo plačių apylinkių lietuviai kviečiami gausiai šiose iškilmėse dalyvauti, jungtis bendroje maldoje su laisvėjančiais broliais ir sesėmis mūsų brangioje Tėvynėje Lietuvoje. Tebūna ta diena, Vienybės diena, su savo tauta, prie gintarinių Baltijos krantų.

Šv. Mišias atnašaus kun. Vaclovas Aliulis MIC., Lietuvos Vyskupų konferencijos, liturginės komisijos pirmininkas. Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Tarybos narys, „Katalikų Pasaulio" žurnalo redaktorius.

Po pamaldų Svetainėje jis padarys pranešimą apie gyvenimą Lietuvoje paskutiniuoju laiku.

VAIKŲ FONDUI
BRITISH-LITHUANIAN RELIEF FUND FOR CHILDREN IN LITHUANIA

Šaunusis DBLS-gos Leigh skyrius atsiuntė 172.00 sv. auką. Aukojo šie asmenys: 30.39 sv. — A. Gramauskas; 20.00 sv. — P. Karnila; po 5.00 sv. — A. Bruzgys, A. Gudelis, M. Cottal, J. Anderson, M. Blažys, D. Alekna; po 10.00 sv. — J. Arbačiauskas, D.E. Norkai, M. Auškalnis, V. Ivanauskas, K. Narbutas, P. Snabaitis, P. Gramauskas, J.A. Gramauskas; 4.00 sv. — V. Miškinas; po 3.00 sv. — J. Dumanskas, K. Rimaitis; 1.61 sv. — C. Anderson.

Fondo valdyba yra dėkinga skyriaus pirmininkui A. Gramauskui ir visiems aukojusiems.

Visos aukos — didelės ar mažos — visuomet laukiamos šiuo adresu: British-Lithuanian Relief Fund for Children in Lithuania, 21 The Oval, London E2 9DT.

PAMALDOS

Nottinghame — rugsėjo 9 d., 11.15 val., Židinyje, *Šiluvos ir Tautos* sventės proga.

Eccles — rugsėjo 9 d., 12.15 val.

BRADFORDE

IŠVYKA Į DERBY

Visiems norintiems važiuoti į Tautos Šventės minėjimą Derbyje pranešame, kad rugsėjo 8 d., 14 val. iš Bradfordo išvažiuos autobusas. Norintieji važiuoti renkasi prie Vyties klubo patalpų.

Kelionė nemokamai. Autobuso išlaidas apmoka Bradfordo lietuvių Vyties klubas.

R. Grybas, *Klubo sekretorius*

KLUBO SUSIRINKIMAS

Vyties klubo narių pusmetinis-informacinis susirinkimas įvyko liepos 29 d. Peskaitytos piniginės-apyvartos apyskaitos, kurios priimtos ir patvirtintos.

Kultūrinių reikalų vadovei I. Gerdžiūnienei nedalyvaujant, A. Traška išsamiai informavo apie tos srities veiklą.

Į susirinkimą atvykęs DBLS-gos pirmininkas J. Alkis pranešė apie politinę veiklą, Lietuvos ministrės pirmininkės K. Prunskienės ir kitų valstybės pareigūnų apsilankymą Londone. Taip pat plačiau paryškino seniau ir dabartiniu metu įsteigtų fondų tikslus.

Susirinkimas pavedė klubo valdybai didesnėmis sumomis paremti reikšmingesnius fondus.

Pinigai išeina ir gali vėl sugrįžti.

Tačiau šis susirinkimas praėjo gedulo ženkle, kai klubo pirmininkas V. Gurevičius savo įžanginiame pranešime, paprašė pagerbti, keletos mėnesių laikotarpyje, mirusius net tris nepamainomus mūsų visuomenės narius, kurie niekad nebesugrįš. Tai Pranas Vasis-Vasiliauskas (Nekrologas „E.L." 17 Nr.), Jonas Adomonis ir Stasys Budrys.

A.A. JONAS ADOMONIS

Gimė 1911 m. malūnininko šeimoje prie Panevėžio. Dirbo Pumpėnų girininkijoje. Po karo iš Vokietijos atvyko į Angliją. Buvo sustojęs Coventryje, o vėliau persikėlė į Bradfordą. Įsijungė į visuomeninę, tautinę bei meninę veiklą. Ėjo įvairias pareigas DBLS Bradfordo skyriaus ir Vyties klubo valdybose. Drožė iš medžio ir tapė paveikslus. Niekados nestigo gražaus žodžio ir skaitė paskaitas. Vaidino scenoje ir metų metais dainavo choruose.

Gerai apsirūpinęs medžiaginiai, mirė palikęs nuosavus namus, čia gyvenančią seserį Oną, sūnų, gyvenimo draugus ir gimines Lietuvoje.

Iš bažnyčios palydėtas į krematoriumą. Žodžiu buvo atsisveikinta Vyties klube.

A.A. STASYS BUDRYS

Gimė 1922 m. Renavoje, Mažeikių apskrityje. Pramoko staliaus amato. Karui baigiantis, iš apsupties per Latviją pasitraukė į Vokietiją ir 1947 m. atvyko Anglijon. Dirbo prie Shefieldo akmens skaldykloje. 1949 m. persikėlė į Huddersfieldą. Dirbo tekstilėje ir staliaus darbą, kurį buvo pamėgęs jaunystėje. Vedė ir vėliau įsigijo nuosavus namus. Pavyzdingai sutvarkė aplinką, sodelį. Taip pat buvo pavyzdingas lietuvių visuomenės ir klubo narys. Visą laiką dalyvavo „Atžalyno", „Sūkurio" choruose ir neatsisakė bent kokių pareigų parengimuose.

Žiaurios ligos pakirstas mirė ligoninėje, liepos 25 d.

MANČESTERYJE

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Rugsėjo 15 d., šeštadienį, 6 val. vakaro DBLS Mančesterio skyrius rengia ML klube

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

Paskaitą skaitys A. Podvoiskis. Bus meninė dalis. Prašome gausiai dalyvauti.

Skyriaus valdyba

SKAUTIŠKUOJU KELIU

SKAUTIŠKA PADĖKA

Po sėkmingos 41-osios tradicinės skautų stovyklos Lietuvių Sodyboje, Anglijoje, kur pirmą kartą su mumis stovyklavo iš Lietuvos atsikūrusios skautijos atstovės, kaip LS Seserijos Vyriausia Skautininkė v.s. Alina Dvoreckienė su palydovėmis s. Jūrate Kišerauskaite ir vyr. sk. Kristina Beseckaite, noriu nuoširdžiai padėkoti visiems skautų rėmėjams už moralinę, materialinę paramą, suteikiant galimybę ir toliau nepailstamai tęsti skautiškąją idėją Europos rajone.

Padėka DBLS-gos CV, DBLS-gos skyriams, Lietuvių klubams, Londono „Dainavos" ir Škotijos Lietuvių Moterų draugijoms, LSS Tarybos pirmininkui v.s.fil. P. Moliui ir nariams, LS Fondo pirmininkui v.s. C. Kisieliui ir valdybai, pavieniems rėmėjams, nepailstančiai remiantiems skautišką veiklą. Dvasiškiams už dvasinę globą ir maldas. „Europos Lietuvio" redaktoriui Vl. Dargiui. „Budėkime" redaktoriui V. Keriui ir administratoriui J. Levinskui, „Šaltinio" redaktoriui s. kun. dr. S. Matuliui MIC. Nuoširdi padėka laikinai Sodyboje Vedėjos pareigas einančiai V. Jurienei už malonią globą ir paramą stovyklos metu.

Skautiškas ačiū mūsų rėmėjams, talkininkams A. Ivanauskui, J. Šlepertui, s.v. A. Klimui ir s.v. V. Balčikoniui, kurie be finansinės paramos daug darbo įdėjo stovyklavietės pagerinimui, o taip pat s.v. A. Klimui už paaukotą naują šaldytuvą stovyklos virtuvei, taip pat mūsų puikiems virėjams s. Irenai ir s. Algiui Gerdžiūnams ir pagelbininkei B. Dobbs už puikų maistą stovyklautojams.

Padėka LS Seserijos Vyriausiai Skautininkei ir jos palydovėms už apsilankymą ir atvežtas dovanas iš Tėvynės Lietuvos. Stovyklos Dvasios Vadams kun. A. Gerybai ir kun. R. Repšiui MIC, už šv. Mišių aukas ir maldas, Henrikui Gasperui už visokeriopą pagalbą stovyklos vadovybei, M. Barėnienei už taip puikiai sudarytą ir išleistą „Lithuania" Nr. 7, kuris buvo išduotas skautams pasiimti į namus ir pasimokyti žiemos metu.

Skautiškas ačiū LSS Tarybos Pirmininkui v.s.fil P. Moliui, LSS Seserijos Vyriausiajai Skautininkei v.s.tn. Stefai Gedgaudienei, LSS Brolijos Vyriausiam Skautininkui v.s. G. Deveikiui, Lietuvos Atstovui D. Britanijoje ekscelecijai V. Balickui, LSS Europos Rajono Dvasios Vadui kun. E. Putrimui, „Šaltinio" redaktoriui s. kun. dr. S. Matuliui MIC, anglų skautininkui J.H. Booth (Derby scouts & guides), v.s. G. ir v.s. B. Zinkų, sveikinusiems stovyklautojus raštu.

Norėčiau taip pat padėkoti visiems sakutininkams iš anksto atvykusiems įrengti pastovykles ir jas puikiai sutvarkant. Visoms sesėms ir broliams už sąžiningai uždėtų pareigų atlikimą, o visiems stovyklautojams už pvyzdingumą, susiklausymą. Sveikinu puikias „Ateities II" pastovyklės vadoves vyr. sk. Yvonne Julius-Jotautaitę ir vyr. sk. Rimą Gasperaitę už taip puikiai pravestą jaunesniųjų pastovyklę.

v.s. S.B. Vaitkevičius
Stovyklos viršininkas

Liko mylima žmona Erika, čia šalia gyvenanti vienintelė sesuo Domicelė, tautinius šokius šokusi duktė Monika, sūnus Romualdas ir trys anūkai.

Penkios „Rolls-Royce" automomašinos išsirikiavo nuo velionio namų į paskutinę kelionę — į bažnyčią, o iš jos į krematoriumą. Pirmoje automašinoje karstas paskendęs vainikuose. Prie paskutinės angos į amžinybę visų vardu atsisveikino V. Gurevičius.

Gražus būrelis palydėjusių, grįžo į velionio namus.

KAI NUTYLA DAINA

Visi čia suminėti iki mirties dainavo vyrų dainininkų sekstete. Atliko menines programas daugelyje parengimų. Ir taip netikėtai ir staiga įvyko tragedija. Tragedija palietė visus jų likusius gimines, artimiausius mylimus asmenis ir visą mūsų visuomenę. Daina nutilo. Giliausia ir nuoširdžiausia užuojauta visiems.

A. Bučys

DERBYJE

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS IR METINIS LIETUVIŲ SĄSKRYDIS

Svarbi žinia — Tautos šventės minėjime dalyvaus dvi menininkės iš Lietuvos: solistė *Sigutė Trimakaitė* ir pianistė *Audronė Kiseliūtė*.

Šių metų Tautos šventės minėjimas ir Britanijos lietuvių sąskrydis įvyks rugsėjo 8 d., lenkų klubo patalpose, Kedleston Road, Derby, 18.30 val. punktualiai.

Programos meninėje dalyje dainuos mišrus tautinis choras, šoks tautinių šokių grupė, gros kanklininkės, pasirodys jaunieji menininkai. Po meninės programos gera kapela gros bendriems šokiams.

Minėjime bei sąskrydyje dalyvaus Derby miesto burmistras Councillor Chadwick su žmona, Lord Lieutenant of Derbyshire Col. Peter Hilton su žmona, Mr. G.D. Purnell ir kiti aukšti svečiai. Be jų dalyvaus vietos spaudos atstovai.

Šventės metu veiks skautų ir jaunimo parodėlė. Aukos bus renkamos tik vienam fondui.

Visus tautiečius ir svečius, iš arti ir toli, jaunus ir ne taip jaunus, maloniai kviečiame į šį įdomų renginį gausiai suvažiuoti, pasigrožėti lietuvišku menu ir pasisvečiuoti savųjų tarpe.

DBLS Derby skyriaus valdyba
ir DBLS CV Kultūrinis komitetas

BALTIC STORES & CO. (Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB Tel. 081-460 2592

SIŪLO PASINAUDOTI IŠPLĖSTA IR ĮVAIRIAPUSIŠKA PREKYBA SU LIETUVOS RESPUBLIKA

Galiu pasiųsti

pačius paskutiniausius Vakarų Europoje gaminamus ir gaunamus vaistus
plačiai pasaulyje žinomas angliškas ir kitas įdomias medžiagas
madingai pasiūtus rūbus, kostiumus ir sportinius batus
ELEKTRONINES PREKES

rusiškus ir kitų kraštų automobilius:
Lada 1300 nuo £3990; Samara nuo £4686

Taip pat pervedu palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atlieku visas finansines ir banko operacijas vertingiausiu kursu, priimu įvairiam laikui investicijas ir sudarau testamentus bei administruoju nuosavybes. Persiunčiu palikimus vertingiausiu PAVELDĖTOJUI būdu tarpininkauju įvairių dokumentų sudaryme.

Visą rugsėjo mėnesį Z. Juras bus Vilniuje. Visais reikalais kreiptis šiuo adresu: Vilnius, Pionierių 3-2, tel. 62 66 66.

PASAULYJE

Ir aukštai esantieji krinta

Londone pasibaigė ilgai užtrukusi ir daug milijonų kainavusi byla, kuria buvo kaltinami, rasti kaltais ir nuteisti aukštas pareigas ėjusieji biznieriai, aukštuomenės šulai. Buvęs didelio bravoro „Guinness" direktorius pirmininkas Ernest Saunders nuteistas 5-kiems metams kalėjimo, naftos firmos „Heron" valdytojas Gerald Ronson — metams kalėjimo ir 5 mln. svarų pabaudos ir piniginės biržos makleris Anthony Parnes — 2.5 metų kalėjimo. Jie buvo rasti kaltais už suokalbį, dokumentų suklastojimą ir vagystę. Paskyręs bausmes teisėjas dar pridėjo, kad bausmės turėtų apvalyti komercinį gyvenimą nuo korupcijos.

1986 m. dvi didelės firmos „Guinness" ir „Argyll" varžėsi dėl spiritinių gėrimų gamyklos „Distillers" perėmimo. Laimėjo „Guinness", nes jos akcijos piniginėje biržoje buvo vertingesnės. O vertingesnės buvo todėl, kad trys kaltinamieji sukčiavo, iš ko pasipelnė ne tik pats bravoras, bet ir nuteistieji. Ernest Sauders sako, kad dabar jis gyvenąs iš 30.00 sv. savaitinės pašalpos. Nuteistųjų advokatai teigia, kad nuteistieji yra nekalti.

Plinta antisemitizmas

Europos kontinente ir Britanijoje paskutiniu laiku sustiprėjo antisemitizmas, pasireiškiąs žydų kapinių išdraskymu, svastikomis ir antisemitiniais užrašais. Pasirodė ir antisemitinė literatūra. Tais reikalais Britanijos Žydų Deputatų Tarybos delegacija, vadovaujama jos pirmininko dr. Lionel Kopelowitz, lankėsi pas vidaus reikalų ministrą Waddington, kuris užtikrino, kad bus siekiama Britanijoje išlaikyti rasinę toleranciją. Žydai, tačiau, yra nepatenkinti, kad iki šiol nusikaltėliai nėra traukiami į teismą.

Bruzda diplomatai dėl karo Įlankoje

Jordano karalius Hussein, Egipto prezidentas Mubarak, Sirijos prezidentas Assad ir PLO vadas Arafat ieško būdų Persijos įlankoje išvengti karo. To paties tikslo siekdamas Jungtinių Tautų gen. sekretorius Perez de Cuellar Jordano sostinėje Ammane susitiko su Irako užsienio reikalų ministru Tariq Aziz. Kai tuo tarpu Austrijos prezidentas dr. Kurt Waldheim nuvykęs į Bagdadą išsiderėjo ir parsivežė visus ten dirbusius 100 autrų.

Diplomatai mano, kad gal ir būtų galima prikalbėti Irako prezidentą Saddam Hussein atitraukti savo kariuomenę iš Kuwait ir ten pasiųsti JT (daigiausia arabų) kariuomenę tvarkai palaikyti, jei JAV ir Britanija sutiktų pasitraukti iš Pietų Arabijos.

Tikiamsi, kad JT paskelbta blokada privers Iraką kapituliuoti ir be karo veiksmų. Tačiau manoma, kad tai atsitiks tik po ilgesnio laiko, nes šiuo metu Irane trūkumų dar nesijaučia.

Nugriuvo Leninas

Po Stalino, atėjo galas ir Leninui. Gruzijos sostinėje Tiflise inžinieriai dirbo visą naktį, kol pagaliau, 30.000 miniai keliant ovacijas, Lenino statula buvo nugriauta.

Maskvos derybos su Egiptu

Sovietai Persijos Įlankos konflikte laikosi gana santūriai. Jie balsavo už JTO rezoliuciją, kuri įgalina JAV ir Britaniją panaudoti jėgą, vykdant JTO blokadą. Tačiau Sovietų Sąjunga blokados vykdyme yra pasyvi. Maskvoje lankėsi Egipto užsienio reikalų ministras Abdel-Meguid ir ieškodamas taikingu būdu išspręsti Įlankos konfliktą, tarėsi su sovietų užsienio reikalų ministru ir Gorbačiovu, kuris ragino arabus konsoliduotis ir sutartinai veikti visos žmonijos gerovei.

Rytų Europoje ne visur gerai

Nuo pat revoliucijos pradžios Rytų Europoje demokratizacijos procese skyrėsi Rumunija ir Bulgarija. Rumunijoje tebevyksta didelės demonstracijos, reikalaujančios, kad būtų iš valdžios pašalintas prezidentas Ion Iliescu ir jo vyriausybė. Taip pat demonstruojama prieš valdančią partiją, pasivadinusią Tautiniu Gelbėjimo Frontu, kuri, sakoma, per suktybes laimėjo rinkimus.

Bulgarijoje irgi vyko demonstracijos prieš prezidentą Zhelyu Zhelev ir valdančią Bulgarijos Socialistų Partiją, buvusią Komunistų partiją. Žmonės sako, kad kraštą valdo tie patys komunistai, kitaip pasivadinę, bet tebelaiką komunistinius simbolius.

SKELBIMAS

Londone išnuomuojamas studentui ar jaunuoliui/jaunuolei patogiame name atskiras kambarys. Gali naudotis namuose visais esančiais patogumais. Išnuomuojama trumpam ar ilgesniam laikui. Dėl nuomos skambinti: 081-579 5397.